

„Viața — dragostea omului ... dragostea“

A realiza, cu membrii unei trupe de balet care de ani de zile se rezumau la execuția tradiționalelor numere de dans ce servese drept interludii și colorează, totodată, cu verva lor spumoasele pagini ale operetelor clasice și moderne, un spectacol de asemenea densitate ideatică și contemporană expresivitate precum cea mai recentă premieră a Teatrului de Stat de Operetă este, fără doar și poate, în egală măsură, un lucru vrednic de admirație și capabil a stîrni surprinderea. Și, totuși, îndrăznesc să afirm că evenimentul acesta era previzibil: îl anunța, încă de acum un an și jumătate, în spectacolul cu opera *Răspintia*, transfigurarea acelor interludii dansante prin investirea lor cu un mesaj profund, exprimat într-un limbaj ce refuza „ticurile“ genului, căutîndu-și esențele dătătoare de prospețime și vigoare; se manifesta, atunci, cel dintîi semn al suflului înnoitor pe care îl aducea, în viața trupei de balet a Operetei bucureștene, prezența coregrafei Mihaela Atanasiu.

Om de vastă cultură artistică, Mihaela Atanasiu află pentru dans sugestii novatoare nu doar în plastică, ci, de asemeni, în muzică și poezie. Creațiile sale, rod al unei fantezii inepuizabile, își trag seva din suportul sonor pe care îl vizualizează, astfel, într-o desăvîrșită corespondență de spirit și într-o perfectă sincronizare a mișcării. Iar acest suport sonor poate fi, deopotrivă, muzică sau vers, ori îngemănarea lor în cîntece, generînd, împreună cu gestul coregrafic, o simbioză artistică de calitate superioară, un fapt de artă de indiscutabilă autenticitate și forță expresivă.

Iată, deci, că, existînd asemenea premise nu numai în cariera coregrafei, dar chiar în colaborarea ei cu ansamblul de balet al Operetei, realizarea unui demers artistic de mare amploare și de egală coeziune, cum este spectacolul *Viața — dragostea omului... dragostea*, constituie consecința firească a acumulărilor produse într-o experiență comună — deși redusă în timp, bogată, în schimb, în evenimente. (În acel gen de evenimente,

ignorare de public, care sînt eforturile neîntrerupte, de zi cu zi, consumate cu entuziasmul și dăruirea pe care practicarea artei le cere în fiecare clipă, indiferent de prezența sau absența spectatorilor.)

Desigur, la originea reușitei stă, în primul rînd, calitatea selecției pe care Mihaela Atanasiu o operează în creația citorva dintre marii poeți români (Eminescu, Blaga, Labiș, Marin Sorescu, Nichita Stănescu, Ana Blandiana) și, cu concursul lui Lucian Ionescu, în opera lui Bach, Beethoven, Messiaen, Tiberiu Olah, Anatol Vieru, Corneliu Cezar, în folclorul nostru străvechi (cîntecele de leagăn interpretat, cu emoționantă simplitate și căldură, de Constanța Cîmpeanu, bocetul din *Morții noștri*) și în ipostaza contemporană a acestuia (căreia, în *Pămîntul*, îi dă viață năul lui Gheorghe Zamfir). Urmează remarcabila esențializare a limbajului coregrafic, căreia îi corespunde sobrietatea supremă a scenografiei semnate de Arminio Iordănescu.

Meritul principal al spectacolului — subintitlat „de dans, cînt, cuvînt“ — rezidă, însă, în construcția unitară a montajului: „numerele“ de poezie, balet și muzică se înlanțuie și se întrepătrund conform unei logici artistice fără fisuri, alternarea imaginilor lirice (*Sonata lunii*, *Împlinire*), dramatice (*Frig*), tragice (*Coșmar*, *Morții noștri*) cu cele senine (*Zbor*, *Adolescenți*), victorioase (*Noi toți*) sau pătrunse de un umor plin de grație (*Joacă*) producînd o gradată creștere a tensiunii emoționale, cu impresionante virfuri generate prin juxtapunerea de tablouri grav contrastante. Iau naștere, în acest mod, două puncte culminante: cel dintîi este creat de brusca prăbușire din bucuria inocentă a jocului (*Joacă*) în cumplita sfîșiere a *Coșmarului*; cel de-al doilea, mai complex încă, este expresia subtil dialectică a însuși ciclului înfinit al existenței umane — tinerețea, moartea și nașterea, într-o halucinantă trecere dintr-una într-alta (*Adolescenți*, *Morții noștri*, *Naștere*).

Relația organică dintre vers, melos și gest se răsfrînge și asupra funcției interpretilor în spectacol, între recitator (admirabilul Ion Caramitru, a cărui evoluție marchează cu un fior de pătrunzătoare elevație traiectul dramatic), cîntăreala (sopra-na Constanța Cîmpeanu) și dansatori (întreaga trupă, din rîndurile căreia s-au remarcat, prin intervenții solistice, Dana Florea și Valeriu Florea, Andreea Constantinescu și Tudor Cotaibă, Stela Formescu și Vasile Halacu, Constantin Florian, Marina Hudac, Dorin Moscalciuc, Marian Iordache) stabilindu-se adesea un transfer de atribuții capabil să sugereze prezența pe scenă a celui „actor total“ pentru a cărui formare teatrul contemporan, în general, și cel muzical, îndeosebi, depun în vremea din urmă, cum se vede, eforturi notabile.

L. V.